

EUROPANYTT

Fra Nord-Norges Europakontor

VÅRLIG HILSEN FRA BRUSSEL

Solen har ankommet, og dagen blir lysere, både i Brussel og i Nord-Norge. Ukene preges av konferanser, rapporter, utredninger og gøyale dager på kontoret. I dette nummeret av Europanytt får du blant annet innsikt i EUs rapport om utviklingen av det indre markedet, Parlamentsvalgutsiktene, samt ny strategisk plan for Horisont Europa. Vi ønsker også velkommen til vår nyansatte EU-rådgiver; Kirsti Methi.

FINNMARK SØKER OM 26-TIMERSDØGN

Vadsø kommune i Finnmark har foreslått et spennende initiativ gjennom MERtid-prosjektet. De ønsker å utvide døgnet fra 24 til 26 timer og etablere en unik tidssone for denne arktiske regionen. Målet er å tiltrekke unge mennesker ved å fremheve hvordan regionen utnytter tid som en verdifull ressurs for å forbedre livskvaliteten. Dette formidles med slagordet: 'Tid er det mest verdifulle vi har. Velkommen til verdens rikeste region.' Forespørselen er sendt til Europakommisjonen, og initiativet har vakt oppsikt i EU. Medier som Politico og Euractive har allerede omtalt saken.

Og vi er verdens rikeste region

NORD-NORGES EUROPAKONTOR FÅR NY KOLLEGA 2. MAI

Det er med stor glede vi kunngjør at Kirsti Methi blir vår nye kollega ved Nord-Norges Europakontor den 2. mai 2024. Hun bringer med seg verdifull kunnskap og erfaring fra sin tid i Tromsø kommune og tidligere roller i Brussel.

Kirsti vil primært arbeide med fagområdene forskning og utvikling (FoU) samt energi, hvor hennes omfattende kunnskap og faglige dyktighet vil være viktig.

Vi er overbeviste om at Kirsti vil bli en stor ressurs for vårt kontor og bidra betydelig til både våre pågående prosjekter og fremtidige initiativer.

Velkommen til oss!

ENRICO LETTA LA FREM NY RAPPORT OM EUS INDRE MARKED

I den ferske rapporten om utviklingen av EUs indre marked, vil målet være at mer energi skal flyte fritt mellom landene for å sikre billig, fornybar energi til forbrukere og næringsliv. Ifølge statssekretær i Energidepartementet er dette en bra utvikling for Norge.

Rapporten som er på 147 sider er skrevet av Italias tidligere statsminister, Enrico Letta, og kan leses her. I energi og klimadelen poengteres det at energiflyten i det indre markedet må økes, men det er også sentralt at det indre energimarkedet knytter seg tettere til gode partnere fra Afrika og Nordsjøen. Et velfungerende europeisk elektrisitetmarked vil også tjene norske interesser og være bra for norske kraftpriser, sier statssekretær i Energidepartementet, Elisabeth Sæther.

Det pekes også på at byråkratiet gjør det utfordrende for unionen å vokse i takt med land som USA og Kina, og at et enklere og mer felles regelverk vil minske de administrative byrdene for selskapene og gjøre det enklere å operere innenfor hele unionen.

Ett av de mer kontroversielle forslagene er å endre statsstøtteregele ved at EU-landene betaler inn til en felles kasse i stedet for å subsidiere nasjonale virksomheter. Ifølge rapporten skal dette bidra til å hindre skjevvriddinger av det indre markedet som følge av at rike land har større mulighet til å gi statsstøtte enn fattige, og samtidig sikre investeringer der den globale konkurransen er størst. Han introduserer også en femte frihet i tillegg til EUs eksisterende fire friheter, nemlig deling av kunnskap og innovasjon over landegrensene.

[Du kan lese hele rapporten her.](#)

I forrige nummer av Europanytt skrev vi om at EU-lovgivere endelig vedtok det kontroversielle direktivet om energiprestasjon i bygninger med et stort flertall. Nå har den endelig og noe utvannede teksten også blitt vedtatt formelt i Europaparlamentet og Ministerrådet, men da til et knapt flertall.

Neste steg i lovgivningsprosessen er altså implementeringen. Loven vil med andre ord tre i kraft om kort tid. Denne revisjonen av bygningsenergidirektivet er omstridt også i Norge. Tidligere versjoner er tatt inn i EØS-avtalen og direktivet er også merket EØS-relevant. I Norge er det Energidepartementet som har ansvaret for loven. Det er forventet at de norske EØS-høringene vil skje utpå sommeren. Medlemsland har to år på seg til å implementere ordningen.

Målene matcher i stor grad Norges egne mål om energieffektiviseringer i boliger og bygg, men i følge organisasjonen Huseierne er staten nødt til å komme på banen med flere støtteordninger slik at Norges husstander ikke må ta hele regningen selv. Innen 2050 skal nemlig alle bygg ha energiklasse A i tråd med at å nå målet om klimanøytralitet.

SISTE PLENUMSSAMLING FØR EU-VALGE OFFESIELT ER IGANG

Fra 22. til 25. april foregikk Europaparlamentets siste plenumsamling før EU-valget 6. -9. juni. 705 europaparlamentarikere samlet seg i Strasbourg, Frankrike, til den siste sesjonen før valget offisielt åpner mandag 29. april.

Et rekordhøyt antall, tilnærmet 90, rettsaker og resolusjoner, skal behandles før et nytt parlament tar over til høsten. I denne maratonavstemningen ble det også vedtatt flere saker som antas å bli EØS-relevante.

I tillegg til et rekordhøyt antall rettsaker denne perioden, der mange er relevante for EØS-avtalen, kan utfallet av valget også påvirke Norge.

Ifølge målinger vil valgresultatet vise et EU som tar en kraftig sving til høyre, noe som vekker bekymring for at det kan føre til mindre vekt på miljøpolitikk framover

Prognoser om en potensiell høyredreining i EU-politikken antyder at dette kan mobilisere en større valgdeltakelse. En nylig meningsmåling viste at over 70 prosent av velgerne har planer om å stemme.

I begynnelsen av april uttalte Europakommisjonen at industrien er en viktig brikke i omstillingen av den europeiske økonomien. De anerkjente også at industrien står ovenfor økt press i en krevende sikkerhetspolitisk, geopolitisk og økonomisk kontekst. I tillegg står Europa ovenfor en skjev konkurransefordeling med utgangspunkt i tredjelands bruk av statsstøtte og et globalt teknologikappløp. Kort oppsummert ser Europakommisjonen for seg en mer industrialisert fremgangsmåte som skal baseres på:

- Et forenklet regulatorisk rammeverk og effektiv implementering;
- Økt handling for å sikre rikelig og rimelig ren energi;
- Moderne infrastruktur som ryggraden i europeisk industri;
- Enklere tilgang til finansiering;
- Et sterkere indre marked i et konkurransepreget verdensbilde.

I tillegg ønsker Europakommisjonen å hjelpe europeisk næringsliv og industri til å forstå og implementere Green Deal regelverket; opprette en digital plattform for å identifisere potensielle trusler mot det indre markedet; og tiltak for å redusere rapporteringsbyrden 25% sammenliknet med i dag. KI blir nevnt som et viktig verktøy for dette. Europakommisjonen vil fortsette dialogen med industrien og sosiale partnere, og er åpen for tiltak sammen med Rådet og Europaparlamentet.

NORGE SIER JA TIL Å VÆRE OBSERVATØR I ARBEIDSGRUPPEN FOR KARBONTOLL

Det var stor spenning knyttet til Norges rolle i EUs karbongrensejusteringsmekanisme (CBAM). Den norske EU-delegasjonen i Brussel har nå bekreftet i et brev til Europakommisjonen at Norge vil delta som observatør i arbeidsgruppen for CBAM, også kalt karbontollen. Tilbudet om observatørstatus fra EU er datert 25. mars.

Det er fortsatt uavgjort om Norge vil slutte seg til arbeidsgruppen. CBAM er et verktøy for å prise utslipp fra produksjon av karbonintensive varer importert til EU, og bidrar til renere industriproduksjon utenfor EU. CBAM sikrer at utslipp fra visse importvarer blir priset på lik linje med innenlands produserte varer, og støtter dermed EUs klimamål. Mekanismen skal være fullt implementert innen 2026.

Norge har ikke besluttet hvem som skal sitte være permanent observatør. I mellomtiden vil en midlertidig representant fra den norske EU-delegasjonen delta på det første møtet.

NY STRATEGISK PLAN FOR HORISONT EUROPA 2025-2027 ER ADOPTERT

Europakommisjonen har adoptert Horisont Europas andre strategiske plan for perioden 2025-2027. Planen ble lansert under EUs forsknings- og innovasjonsdager i slutten av mars, og den fastsetter tre sentrale strategiske retninger for fondet. Denne vil legge et grunnlag for finansiering for de siste tre årene av programmet. De tre strategiske retningene for perioden er:

- Grønn omstilling
- Digital omstilling
- Et mer motstandsdyktig, konkurransedyktig, inkluderende og demokratisk Europa.

Disse retningene har som mål å adressere sentrale globale utfordringer som klimaendringer, tap av biodiversitet, den digitale overgangen og en aldrende befolkning. Planen identifiserer ni nye europeiske partnerskap: Brain Health, Forests and Forestry for a Sustainable Future, Innovative Materials for EU, Raw Materials for the Green and Digital Transition, Resilient Cultural Heritage, Social Transformations and Resilience, Solar Photovoltaics, Textiles of the Future, og Virtual Worlds.

Det nyeste tilskuddet i Horisont Europa er New European Bauhaus (NEB), et initiativ som samler borgere, kommuner, eksperter, bedrifter, universiteter og institusjoner for å gjenforenne og sammen fremme bærekraftig og inkluderende levekår i Europa og utover. NEB vil også bli implementert som en overskridende klynge tematikk i Horisont Europa for perioden 2025-2027.

Arbeidsprogrammet skal gjennomgås, og vil ta utgangspunkt i denne strategiske planen. Forslaget på arbeidsprogrammet for 2025-2027 vil deretter bli lagt ut på høring slik at aktører og interessenter kan gi tilbakemelding på det.

ERRIN - FORSKNINGS- OG INNOVASJONSNETTVERK FOR EUROPEISKE REGIONER

Nord-Norges Europakontor er medlem av European Regions Research and Innovation Network (ERRIN). Nettverket er delt opp i flere arbeidsgrupper som man kan følge, blant andre: Smart spesialisering; Energi og klimaendringer; Smart Cities; Transport; Bioøkonomi; Blå økonomi; Helse; Kulturarv og turisme; og IKT. Vi ønsker å gi de som jobber hos kontorets eiere og partnere muligheten til å få direkte tilgang til informasjonen fra ERRIN, samt delta i arbeidsgruppemøtene.

Jobber du i Nordland eller Troms og Finnmark fylkeskommuner? Eller ved Nord universitet. UiT - Norges arktiske universitet, Salten regionråd, Tromsø kommune, Rana Utvikling eller Norges råfisklag? Og synes dette høres interessant ut? Send en epost til brussel@northnorway.org for mer informasjon.

HØRINGER OG ARRANGEMENTER

Hva beveger seg i Brussel og EU?

ERRIN-MØTER

Interessert i å delta på eller få informasjon om/fra ERRIN-møter? Send mail til brussel@northnorway.org. NB. Legg merke til at flere av møtene ikke går digitalt, men arrangeres fysisk i Brussel.

- [7. mai - NAVIGATING ERRIN'S PROJECT DEVELOPMENT TOOL – TRAINING SESSION](#)
- [22. mai - POLICY & SMART SPECIALISATION WGS MEETING: WIDENING IN FP10 AND IMPACT ON COHESION POLICY POST-2027](#)

ARRANGEMENTER

- [7. – 8. mai, European Cluster Conference, Brussel](#)
- [14. – 16. mai, Raw Materials Summit, Brussel.](#)
- [28.-29. mai Infodag European Defence Fund, Brussel](#)
- [29. – 30. mai, EU Green Week 2024 conference](#)
- [11. – 13. juni, European Sustainable Energy Week 2024, Brussel](#)
- [13. Juni Arctic Summer Party](#)
- [12. og 13. september - NSPA Forum 2024, Bodø](#)
- [24. oktober, Nordnorske Europadager, Narvik](#)
- [29. oktober, Nordnorske Europadager, Tromsø](#)
- [31. oktober, Nordnorske Europadager, Vadsø](#)
- [18. – 22. november, European Hydrogen Week, Brussel](#)
- [2. – 3. desember Arctic Futures Symposium, Brussel](#)

Følg oss også i sosiale medier og
våre nettsider for oppdateringer!

Vil du ikke motta vårt Europanytt-brev? Send en epost til anette@northnorway.org

HØRINGER OG ARRANGEMENTER

Hva beveger seg i Brussel og EU?

HØRINGER

- [White Paper on Dual-Use Export Controls – Høringsfrist 30. april](#)
- [R&D on dual-use technologies – options for support – Høringsfrist 30. april](#)
- [European Defence Industry programme – Høringsfrist 5. juni](#)
- [European Education Area – interim evaluation – Høringsfrist 27. juni](#)
- [How to master Europe’s digital infrastructure needs? Høringsfrist 30. juni](#)

KOMMENDE HØRINGER

- [EU Space Law – new rules for safe, resilient and sustainable space activities](#)
- [Unlocking private investment in energy efficiency – guidance to Member States and market actors](#)
- [Energy efficiency – assessing the level of EU & national funding](#)
- [Public Sector Loan Facility – interim evaluation](#)
- [Deforestation and forest degradation – reducing the impact of products placed on the EU market](#)
- [Creative Europe programmes – evaluations](#)
- [European Capital of Culture – interim evaluation for 2024 \(europa.eu\)](#)
- [State aid in the aviation sector – Commission guidelines on airports and airlines \(revision\) \(europa.eu\)](#)

Følg oss også i sosiale medier og
våre nettsider for oppdateringer!

Vil du ikke motta vårt Europanytt-brev? Send en epost til anette@northnorway.org